

Tiekarttojen lähtökohdat ja sisältö

Mikko Paloneva

13.11.2019

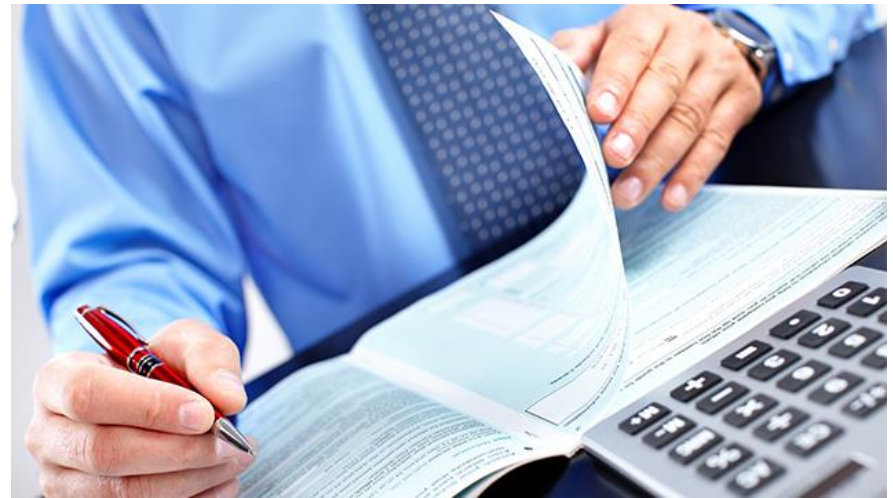

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

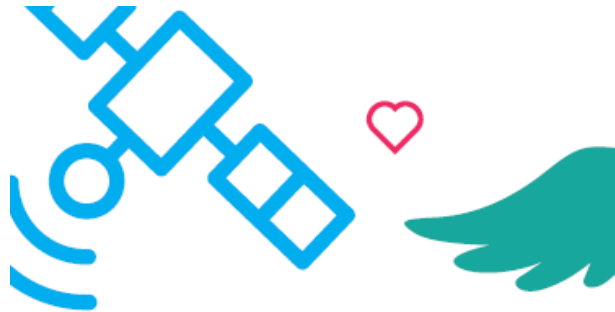
Sisältö

- **Miksi tiekarttoja?**
- **Mistä liikkeelle?**
- **Mihin asti? – Aikajänne**
- **Miten? - Skenaariot**
- **Mitä? - Tietotarpeet**
- **Milloin? - Aikataulu**

Tausta hallitusohjelmassa

Neuvottelutulos hallitusohjelmasta 3.6.2019

**OSALLISTAVA JA
OSAAVA SUOMI**

– sosiaalisesti, taloudellisesti
ja ekologisesti kestävä yhteiskunta

- *”Suomi on hiilineutraali 2035.”*
- *”Laaditaan yhteistyössä alan toimijoiden kanssa toimialakohtaiset tiekartat vähähiilisyteen, jotka sovitetaan yhteen uusien ilmastotoimien kanssa.”*
- *”Kansainvälisen kasvun ohjelmaan sisällytetään toimialakohtaiset tiekartat vähäpäästöisyyteen.”*

Työn hyödyt

- **Tarjoaa valtiolle arvioita toimialojen kehityksestä. Hyödynnetään:**
 - Ilmasto- ja energiapolitiikan skenaariot
 - Poliittikkakeinot päästöjen vähentämiseksi
 - Tutkimus- ja kehittämisrahoituksen kohdentaminen
 - Pääallekkäisyyksien välttäminen
 - Kansainvälisen kasvun edistäminen
- **Toimialojen tietoisuus päästövähennysten mahdollisuuksista ja niihin sitoutuminen**

Toiveet sisällölle ja todellisuus

- **Esityksessä ja erillisessä muistiossa kuvataan toiveet tiekarttojen lähtökohdille ja sisällölle**
- **Ideaalitapauksessa tiekartat vastaavat kaikkiin esitettyihin tietotarpeisiin**
- **Toimialojen erityispiirteet, tietopohja ja resurssit kuitenkin vaihtelevat. Tarvittaessa toiveista voi tinkiä**
- **Kaikki tiekartoista saatava tieto on kotiin päin!**

Mistä liikkeelle? – Työn lähtökohdat

- **Valmistellaan toimialalähtöisesti**
- **Kaikilta aloilta tarvitaan entistä voimakkaampia toimia päästöjen vähentämiseksi. Tulee näkyä kunnianhimossa**
- **Oltava silti realistisia**
- **Pitkän aikajänteen vuoksi on selvää, että sisältyy epävarmuuksia**

Mihin asti? - Tarkastelun aikajänne

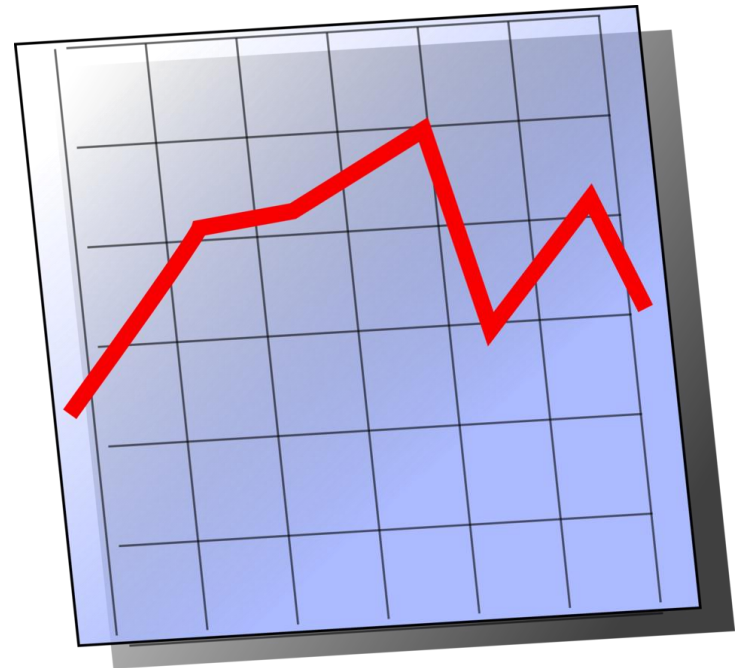

- **Tarkastelu 2050 asti**
- **Vuosi, jolloin toimiala on hiilineutraali**
 - Hallitusohjelma: Suomi hiilineutraali 2035 mennessä
 - Tämä ei tarkoita, että kaikkien toimialojen päästöt tuolloin nolla
 - Ala itse arvioi, milloin saavuttaa hiilineutraalisuuden
- **Tarkastelupisteitä: Arvio alan päästöistä ja muista tiedoista seuraavina vuosina**
 - Vuosi, jolloin toimiala on hiilineutraali
 - 2035 - hallituksen tavoite Suomelle – *erityisen tärkeä tarkastelupiste!*
 - 2030 ja 2040 - välitavoitteet ilmastolakiin

Miten? - Skenaariot

- **Mieluiten useampi skenaario, auttaa tulosten hyödyntämisessä**
- **Perusura eli baseline-skenaario**
 - Kuvaa nykytoimien ja nykykehityksen vaikutuksia
- **Yksi tai useampi vähähiiliskenaario**
 - Kuvaa lisäpanostuksia ja perusuraa kunnianhimoisempaa kehitystä

Mitä? - Tietotarpeiden osa-alueet

Punaisella merkityt erityisen tärkeitä, muut mahd. mukaan:

1. **Alan toiminta nyt ja myöhemmin** (esim. tuotantoprosessit)
2. **Tarvittavat toimet ja muutokset:** toimialalta, muilta toimialoilta ja valtiolta
3. **Työllisyysvaikutusten arviot**
4. **Kansainvälinen kauppa:** potentiaali; **tarpeet ja mahdollisuudet kansainvälisen kaupan edistämiseksi valtion toimesta**
5. **Riskit ja epävarmuudet**
6. **Hiilikädenjälki:** ilmastovaikutukset, jotka saadaan aikaan alan valmistamilla tuotteilla

Mitä? - Alan toiminta nyt ja myöhemmin

Kuvaukset ja mahdollisuuksien mukaan määrälliset tiedot (nyt ja oletettu kehitys eri skenaarioissa):

1. **Kilpailutilanne maailmalla:** tarjonta, kysyntä
2. **Tuotantoprosessit ja -teknologiat Suomessa**
3. **Tuotantovolyymit tai muu aktiviteetin mitta Suomessa**
4. **Energian käyttö:** sähkö, lämpö, polttoaineet; eriteltyinä prosessikäyttö, rakennukset, kuljetukset, työkoneet jne.
5. **Energian tuotanto:** toimialan oma tai vierilaitoksissa
6. **Kasvihuonekaasupäästöjen kehitys:** kokonaispäästöt, ETS/ETS:n ulkopuoliset, erikseen prosessi- ja energiaperäiset päästöt

Mitä? - Tarvittavat toimet ja muutokset

Toimet ja muutokset, jotka vauhdittavat kehitystä vähähiilisyteen (ml. seuraavat askeleet, välitavoitteet, prioriteettijärjestys)

1. Teknologinen kehitys
2. Investointitarve (kuvaus, eurot)
3. Muutokset sääntelyssä, veroratkaisut, kannustimet jne. (Suomi/EU)
4. Tutkimus-, koulutuspanokset (valtio/toimiala/muut tahot)
5. Muut edellytykset

Milloin? - Työn aikataulu

- **Tiekarttojen tarve ilmastopolitiikan valmistelussa**
 - Ilmasto- ja energiastrategioiden perusteena yhteiset skenaariot
 - Skenaarioiden valmistelu alkaa keväällä 2020
 - Skenaariot valmiina syksyllä 2020
- **Tiekarttojen aikataulu:**
 - mieluiten valmis 5-6/2020
 - jos viivästyy, myös alustavat tulokset tai taustalaskelmat hyödyllisiä

Kiitos!